

**ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА**  
**ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ**  
**КАТЕДРА „ФИНАНСИ“**

---

---

**УТВЪРЖДАВАМ:**

**Ректор:**

(Проф. д-р Пл. Илиев)

**У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А**

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: **“ФОНДОВЕ ЗА ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ”**;  
ЗА СПЕЦ: **„Публични финанси“**; ОКС **„магистър“**

**КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5; СЕМЕСТЪР: 10;**

**ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 210 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.**

**КРЕДИТИ: 7**

**РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН**

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	135	-

Изготвили програмата:

1. ....  
(доц. д-р Стоян Киров)

2. ....  
(доц. д-р Хр. Благойчева)

Ръководител катедра: .....  
„Финанси“ (проф. д-р Стефан Вачков)

## I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината “Фондове за пенсионно осигуряване” е предназначена за студентите от специалност “Публични финанси” в ОКС „Магистър”, **редовно обучение**. Тя е **задължителна дисциплина** и е част от тяхната специализирана подготовка.

**Целта на дисциплината** е да предостави знания на студентите относно организацията и управлението на публичните и частни пенсионни фондове в България и по света, както и да създаде определени практически умения за участие в задължителните и доброволни пенсионни схеми.

В процеса на обучение **се усвоят нови знания** за видовото разнообразие и типологията на пенсионните схеми, пенсионното производство и организацията на пенсионното обслужване в държавния и частния сектор. Важно място е отделено на финансирането на публичните пенсионни фондове и на инвестиционното управление на универсалните, професионалните и доброволните пенсионни фондове.

Дисциплината **изгражда умения**, които могат да помогнат на студентите да определят вноските си за публичните пенсионни фондове, да познават пенсионните си права и да ги отстояват с всички законоустановени средства, да участват компетентно в пенсионното производство, да анализират дейността на пенсионноосигурителните дружества и на тази база да вземат решения за спестяване в тях, да планират размера на спестяванията си и така да влияят върху бъдещите си пенсии.

## II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
<b>1. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПЕНСИОННИТЕ СИСТЕМИ</b>		<b>4</b>	<b>2</b>	<b>0</b>
1.1.	Елементи на пенсионноосигурителните системи			
1.2.	Класификация на пенсионноосигурителните системи			
1.3.	Разходнопокривни и капиталовонатрупващи системи			
<b>2. ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНИ РИСКОВЕ</b>		<b>3</b>	<b>2</b>	<b>0</b>
2.1.	Работоспособност и неработоспособност			
2.2.	Рисковете старост, инвалидност и смърт			
<b>3. ПУБЛИЧНОТО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ</b>		<b>4</b>	<b>2</b>	<b>0</b>
3.1.	Характеристики на публичното пенсионно осигуряване			
3.2.	Фактори за икономическа ефективност			
3.3.	Развитие на публичното пенсионно осигуряване			
3.4.	Автоматични стабилизатори на пенсионните плащания			
<b>4. ВИДОВЕ ПУБЛИЧНИ ПЕНСИОННИ ФОНДОВЕ</b>		<b>4</b>	<b>2</b>	<b>0</b>
4.1.	Значение на фонд “Пенсии” и фонд „ПНТД“			
4.2.	Управление на фонд “Трудова злополука и проф. болест“			

4.3.	Характеристика на “ДФГУДПС“			
4.4.	Предназначение на учителския пенсионен фонд			
<b>5. ФИНАНСИРАНЕ НА ПУБЛИЧНИТЕ ФОНДОВЕ</b>		<b>4</b>	<b>3</b>	<b>0</b>
5.1.	Организация на финансирането			
5.2.	Източници за финансиране			
5.3.	Фактори, определящи осигурителната тежест			
<b>6. РАЗХОДИ НА ПУБЛИЧНИТЕ ПЕНСИОННИ ФОНДОВЕ</b>		<b>4</b>	<b>4</b>	<b>0</b>
6.1.	Характеристики на разходите на пенсионните фондове			
6.2.	Същност на пенсиите и видове пенсионни плащания			
6.3.	Размери и индексация на пенсионните плащания			
6.4.	Пенсионно производство			
6.5.	Координация на пенсионните обезщетения в рамките на ЕС			
<b>7. ЧАСТНО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ</b>		<b>5</b>	<b>2</b>	<b>0</b>
7.1.	Предпоставки за развитие на частните пенсионни пазари			
7.2.	Принципи за осъществяване на частното осигуряване			
7.3.	Инкорпориране на частното пенсионно осигуряване			
7.4.	Мотиви за допълнително пенсионно осигуряване			
<b>8. УПРАВЛЕНИЕ НА ЧАСТНИТЕ ПЕНСИОННИ ФОНДОВЕ</b>		<b>5</b>	<b>4</b>	<b>0</b>
8.1.	Открити и закрити частни пенсионни фондове			
8.2.	Англосаксонски модел на управление на ЧПФ			
8.3.	Договорен тип управление на частните пенсионни фондове			
8.4.	Управленска структура на пенсионните фондове в РБ			
<b>9. ТИПОВЕ ЧАСТНИ ПЕНСИОННИ СХЕМИ</b>		<b>4</b>	<b>2</b>	<b>0</b>
9.1.	Видове пенсионни схеми с дефинирани вноски			
9.2.	Разновидности на схемите с дефинирани пенсии			
9.3.	Хибридни пенсионни схеми			
<b>10. ИНВЕСТИЦИИ НА ЧАСТНИТЕ ФОНДОВЕ</b>		<b>4</b>	<b>4</b>	<b>0</b>
10.1.	Инвестиционна политика на частните пенсионни фондове			
10.2.	Оптимизиране на портфейлната структура			
10.3.	Законови ограничения върху инвестициите			
10.4.	Мултипенсионни фондове			
<b>11. РЕГУЛИРАНЕ НА ЧАСТНИТЕ ПЕНСИОННИ ФОНДОВЕ</b>		<b>4</b>	<b>3</b>	<b>0</b>
11.1.	Причини за регулациите в частното пенсионно осигуряване			
11.2.	Видове регулативни мерки за частните пенсионни фондове			
11.3.	Гарантиране размера на допълнителните пенсии			
<b>Общо:</b>		<b>45</b>	<b>30</b>	<b>0</b>

### III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
<b>1.</b>	<b>Семестриален (текущ) контрол</b>		
1.1.	Обсъждане на въпроси от лекционния курс	<b>2</b>	<b>10</b>
1.2.	Решаване на казуси	<b>1</b>	<b>6</b>
1.3.	Изготвяне на <b>курсов проект</b> с индивидуално задание	<b>1</b>	<b>22</b>
1.4.	Писмен тест с отворени въпроси	<b>1</b>	<b>16</b>
<b>Общо за семестриален контрол:</b>		<b>5</b>	<b>54</b>
<b>2.</b>	<b>Сесиен (краен) контрол</b>		
2.1.	Изпит (тест)		
	- писмен тест със затворени и отворени въпроси	<b>1</b>	<b>81</b>
<b>Общо за сесиен контрол:</b>		<b>1</b>	<b>81</b>
<b>Общо за всички форми на контрол:</b>		<b>6</b>	<b>135</b>

### IV. ЛИТЕРАТУРА

#### ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Георгиев, Здр. и Йорданов, Пл.. Пенсионно и здравно осигуряване. Свищов: СА, 2003.
2. Гочев, Г. и Манов, Б. Социално осигуряване. София: Тракия-М, 2001.
3. Киров, Ст. Частните пенсионни схеми. В.Т.: Фабер, 2010.

#### ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Благойчева, Хр. Пенсионното осигуряване в Европейския. В-: Вачков, Ст. и др. Финансови измерения на икономическата свобода. Варна: Стено, 2009, с. 457-482.
2. Данева, Ив. Финанси на осигурителните дружества. София: НБУ, 2014.
3. Дулевски, Л. и Л. Стефанов. Осигурителни системи и фондове. С.: Сиела, 1999.
4. Киров, Ст. Мултипензионните фондове. –В: Сборник доклади. Равда: УНСС, 2010.
5. Кисъов, М. Наръчник по пенсионно осигуряване. С.: Труд и право, 2000.
6. Манов, Б. Доброволно пенсионно осигуряване. София: Рацио-90, 1997.
7. Милев, Ж. Мениджмънт на пенсионното осигуряване. София: УНСС, 2014.
8. Павлов, Н. Социално осигуряване. Св.: Ценов, 1998.
9. Христосков, Й. и др. Социално осигуряване. София: Труд и право, 2009.
10. Кодекс за социално осигуряване. ДВ, №110, 1999.